

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSREKOMMANDASJON

2012/EØS/16/44

av 18. desember 2006

om tverrnasjonal mobilitet innenfor Fellesskapet for utdannings- og opplæringsformål: Den europeiske kvalitetserklæring for mobilitet(*)

(2006/961/EF)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 149 nr. 4 og artikkel 150 nr. 4,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Mobilitet i forbindelse med utdanning og opplæring er en integrert del av fri bevegelse for personer — en grunnleggende frihet som er nedfelt i traktaten — og et av hovedmålene for Den europeiske unions innsats innenfor utdanning og opplæring, som bygger både på felles verdier og respekt for mangfold. Det er et viktig middel til å skape et ekte europeisk område for livslang læring, fremme sysselsetting og minske fattigdom, og til å bidra til å fremme et aktivt unionsborgerskap.
- 2) Mobilitet bringer borgerne nærmere hverandre og fører til bedre gjensidig forståelse. Den fremmer solidaritet, utveksling av ideer og økt kunnskap om Europas ulike kulturer, og bidrar dermed til ytterligere økonomisk, sosial og regional utjevning.

(*) Denne fellesskapsretsakten, kunngjort i EUT L 394 av 30.12.2006, s. 5, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 19/2008 av 1. februar 2008 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se *EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende* nr. 33, 12.6.2008, s. 26.

⁽¹⁾ EUT C 88 av 11.4.2006, s. 20.

⁽²⁾ EUT C 206 av 29.8.2006, s. 40.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 26. september 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. desember 2006.

- 3) Økt mobilitet og mer utveksling for utdannings- og opplæringsformål i Europa og arrangementer som Det europeiske år for mobilitet for arbeidstakere (2006) er viktig for å nå Lisboa-målet om å gjøre EU til den mest nyskapende og konkurransedyktige kunnskapsøkonomien innen 2010.

- 4) Bedre forutsetninger for mobilitet for utdannings- og opplæringsformål innenfor EU vil bidra til å nå målet om å opprette en kunnskapsøkonomi, som er avgjørende for å skape nye arbeidsplasser, for bærekraftig utvikling, forskning og nyskaping i medlemsstatene.

- 5) Det er nødvendig med økt støtte til mobilitet innenfor EU fra alle berørte parter, herunder offentlige myndigheter, for å forbedre kvaliteten på og virkningen av utdannings- og opplæringsystemene i Europa.

- 6) Europaparlaments- og rådsrekommendasjon 2001/613/EF av 10. juli 2001 om mobilitet innenfor Fellesskapet for studenter, personer under opplæring, frivillige, lærere og instruktører⁽⁴⁾ var første rekommendasjon som ble vedtatt for å fremme Fellesskapets innsats for mobilitet.

- 7) Arbeidet til ekspertgruppen som Kommisjonen nedsatte i samsvar med nr. III bokstav a) i nevnte rekommendasjon, og den første oppfølgingsrapporten viser at det skjer framskritt både på nasjonalt plan og på fellesskapsplan med hensyn til mobilitet for utdannings- og opplæringsformål, og at det er behov ikke bare for kvantitativt å øke mobiliteten, men først og fremst for å forbedre dens kvalitet.

⁽⁴⁾ EFT L 215 av 9.8.2001, s. 30.

- 8) Det kan arbeides for å nå dette målet blant annet ved å vedta en kvalitetserklæring for mobilitet i form av en rekommandasjon, der det fastsettes en rekke prinsipper på området som skal gjennomføres på frivillig basis.
- 9) I Den europeiske kvalitetserklæring for mobilitet (heretter kalt «erklæringen») bør det også tas hensyn til de særlige behovene til funksjonshemmede og vanskeligstilte grupper.
- 10) Erklæringen bør føre til mer utveksling, gjøre det lettere å godkjenne perioder brukt på utdanning og opplæring samt titler og kvalifikasjoner, og skape gjensidig tillit slik at samarbeidet om mobilitet mellom de relevante myndigheter, organisasjoner og øvrige berørte parter blir forbedret og styrket. Spørsmålet om det er mulig å overføre lån, stipendier og trygdeytelser bør vektlegges.
- 11) Hensikten med erklæringen er å utfylle, men ikke erstatte, de særlige bestemmelsene fastsatt i studenterkleringen Erasmus.
- 12) Myndighetene bør gjøre erklæringen lett tilgjengelig på mottakernes respektive språk for alle studenter og personer under opplæring, organisasjoner og øvrige berørte parter på mobilitetsområdet i hjem- og vertsstater, og den bør behandles som et grunnleggende referansedokument.
- 13) Fordelene med mobilitet avhenger i høy grad av kvaliteten på de praktiske bestemmelsene om informasjon, forberedelser, støtte og godkjenning av erfaringene og kvalifikasjonene som deltakerne opparbeider seg i studie- og opplæringsperiodene. De berørte personene og organisasjonene kan øke verdien av mobiliteten betraktelig gjennom nøye planlegging og hensiktsmessig vurdering.
- 14) Europass⁽¹⁾ er et særlig nyttig verktøy for å skape klarhet og oppnå godkjenning med tanke på bedre mobilitet.
- 15) Det er ønskelig at prinsippene fastsatt i erklæringen får anvendelse ikke bare på selve mobilitetsperioden, men også på tidsrommet før og etter den.
- 16) Det bør utarbeides en læringsplan på forhånd. Deltakerne bør også gjennomgå en generell forberedelse som omfatter språkforberedelser. Vedkommende myndigheter og organisasjoner bør yte bistand til dette.
- 17) Alle administrative og økonomiske spørsmål, for eksempel om muligheter for økonomisk støtte, hvem som skal betale kostnadene og forsikringsdekningen i vertsstaten, bør avklares før avreise.
- 18) Under utenlandsoppholdet kan kvaliteten på mobiliteten forbedres ved å tilby deltakerne ordninger, for eksempel en veiledningsordning.
- 19) En detaljert og klar beskrivelse av alle kurs og all opplæring som er fulgt i vertsstaten, herunder kurssets eller opplæringsens varighet, bør gjøre det lettere å oppnå godkjenning i hjemstaten.
- 20) Med sikte på åpenhet og god forvaltning må det klart angis hvilke berørte parter som er ansvarlige for de ulike trinnene og tiltakene i mobilitetsprogrammet.
- 21) For å sikre mobilitetens overordnede kvalitet bør det sikres fri bevegelighet for alle EU-borgere, og så langt det er mulig bør prinsippene fastsatt i erklæringen og de relevante anbefalingene anvendes på alle typer mobilitet beregnet på læring eller faglig utvikling, dvs. utdanning eller opplæring, formell eller uformell læring, herunder frivillig arbeid og frivillige prosjekter, korte eller lange mobilitetsperioder, undervisning på skole, i høyere utdanning eller i forbindelse med arbeid samt tiltak i forbindelse med livslang læring.
- 22) I og med at virksomhet i forbindelse med mobilitet er av forskjellig art og varighet, kan medlemsstatene tilpasse gjennomføringen av erklæringen til omstendighetene, det vil si tilpasse den til bestemte forhold og programmer. Medlemsstatene kan gjøre enkelte punkter obligatoriske og anse andre for valgfrie.
- 23) Ettersom målene for denne rekommandasjon ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av rekommandasjonens omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne rekommandasjon ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene —

ANBEFALER AT MEDLEMSSTATENE

1. vedtar og fremmer bruken av vedlagte erklæring som et middel til å styrke personlig og faglig utvikling,
2. rapporterer om hvordan de gjennomfører denne rekommandasjon og eventuelle tilleggstiltak som de vedtar for å fremme mobilitet, særlig med hensyn til mobilitetens kvalitet, innenfor rammen av sine nasjonale bidrag til arbeidsprogrammet Utdanning og opplæring 2010, fra og med det andre året etter vedtakelsen av denne rekommandasjon,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsvedtak nr. 2241/2004/EF av 15. desember 2004 om en enhetlig fellesskapsramme for å skape klarhet i kvalifikasjoner og kompetanse (Europass) (EUT L 390 av 31.12.2004, s. 6).

3. fortsetter å samarbeide tett og samordner sine tiltak for å fjerne hindringer som direkte eller indirekte innskrenker EU-borgernes mobilitet,
4. tilbyr egnet støtte og passende infrastruktur for mobilitet for utdannings- og opplæringsformål for å styrke borgernes utdannings- og opplæringsnivå,
5. treffer de tiltak som er nødvendige for å fremme mobilitet, for å sikre at alle relevante opplysninger er lett forståelige og tilgjengelige for alle, for eksempel gjennom en veiledning om mobilitet eller en liste over støtteorganisasjoner, og for å forbedre vilkårene for mobilitet,

OPPFORDRER KOMMISJONEN TIL

1. å oppmuntre nasjonale kontorer og andre organisasjoner som arbeider med utdanning, opplæring og mobilitet, til å bruke erklæringen,
2. å fortsette samarbeidet med medlemsstatene og partene i arbeidslivet, slik at nyttige opplysninger om og erfaringer

med gjennomføringen av tiltakene i rekommandasjonen kan utveksles,

3. i nært samarbeid med de relevante myndigheter å forbedre eller utvikle statistiske opplysninger fordelt på kjønn om mobilitet for utdannings- og opplæringsformål,
4. å betrakte denne rekommandasjon og rekommandasjon 2001/613/EF som en helhet og derfor inkludere de toårige rapportene som kreves i henhold til nevnte rekommandasjon, i de generelle rapportene i forbindelse med arbeidsprogrammet Utdanning og opplæring 2010.

Utferdiget i Brussel, 18. desember 2006.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

J.-E. ENESTAM

Formann

VEDLEGG

DEN EUROPEISKE KVALITETSERKLÆRING FOR MOBILITET

INNLEDNING

Gjennom handlingsplanen for mobilitet av 2000⁽¹⁾ og europaparlaments- og rådsrekommendasjon 2001/613/EF av 10. juli 2001 om mobilitet innenfor Fellesskapet for studenter, personer under opplæring, frivillige, lærere og instruktører⁽²⁾ ble mobiliteten styrket, og den har alltid vært av stor interesse for berørte parter. Rekommandasjonen hadde et stort virkeområde, tok for seg en rekke viktige spørsmål i forbindelse med mobilitet, og var rettet mot alle som kunne ha nytte av en periode med opplæring i utlandet (formell og uformell), herunder studenter, lærere, instruktører, frivillige og personer under opplæring. Europaparlaments- og rådsrekommendasjon 2006/961/EF av 18. desember 2006 om tverrnasjonal mobilitet innenfor Fellesskapet for utdannings- og opplæringsformål: Den europeiske kvalitetserklæring for mobilitet⁽³⁾, som denne erklæring er en integrert del av, har samme virkeområde, men vektlegger mobilitetens kvalitet slik det ble foreslått av en ekspertgruppe som ble nedsatt etter den første rekommandasjonen. Den bør bidra til at deltakerne får en positiv opplevelse både i vertsstaten og i hjemstaten etter endt opphold.

Erklæringen inneholder en veiledning om mobilitet som unge eller voksne enkeltpersoner gjennomfører med tanke på formell eller uformell utdanning samt personlig og faglig utvikling. Den er utformet som et grunnleggende referansedokument, som tar hensyn til nasjonale forhold og respekterer medlemsstatene myndighet. Dens virkeområde og innhold kan tilpasses mobilitetens varighet og den særskilte utdannings-, opplærings- og ungdomsvirksomheten samt deltakernes behov. Selv om erklæringen i første rekke gjelder mobilitet i forbindelse med utdanning, kan veiledningen sannsynligvis være nyttig for andre typer mobilitet, for eksempel arbeidsmobilitet.

1. Informasjon og veiledning

Personer som kan tenkes å benytte seg av mobilitet, bør på alle plan ha lik tilgang til pålitelige kilder til informasjon og veiledning om mobilitet og gjeldende vilkår. Det bør blant annet gis klare opplysninger om hvert enkelt punkt i denne erklæring, om sender- og vertsorganisasjonenes rolle og oppgaver og om de ulike utdannings- og opplæringssystemene.

2. Læringsplan

Ved mobilitet i forbindelse med utdannings- og opplæringsformål bør det først utarbeides en læringsplan som tar hensyn til språklige forberedelser, og som godkjennes av sender- og vertsorganisasjonene samt deltakerne. En læringsplan er særlig viktig ved langvarig mobilitet, men kan også være nyttig ved kortvarig mobilitet. Planen bør beskrive målene og de forventede læringsresultatene samt hvordan de bør nås og gjennomføres. Alle vesentlige endringer av læringsplanen bør avtales mellom partene. Ved utarbeidningen av læringsplanen bør det tas hensyn til spørsmålene om gjenintegrering i hjemstaten og vurdering.

3. Personlig tilpasning

Mobilitet som gjennomføres for utdannings- og opplæringsformål, bør i størst mulig grad tilpasses deltakernes personlige utdanningsløp, ferdigheter og motivasjon, og bør videreutvikle eller utfylle dem.

⁽¹⁾ Resolusjon vedtatt av Rådet og representanter for medlemsstatene forsamlet i Rådet 14. desember 2000 om en handlingsplan for mobilitet (EFT C 371 av 23.12.2000, s. 4).

⁽²⁾ EFT L 215 av 9.8.2001, s. 30.

⁽³⁾ Se EUT L 394 av 30.12.2006, s. 5.

4. **Generelle forberedelser**

Deltakerne bør forberedes før avreise, og forberedelsene bør være tilpasset deres særlige behov. De bør dekke språklige, pedagogiske, administrative, juridiske, personlige og kulturelle spørsmål samt ved behov informasjon om økonomiske sider.

5. **Språklige aspekter**

Språkferdigheter er viktig for effektiv læring, tverrkulturell kommunikasjon og bedre forståelse av vertsstatens kultur. Deltakere og deres sender- og vertsorganisasjoner bør legge ekstra stor vekt på egnede språkforberedelser. Mobilitetsordninger bør om mulig omfatte

- en vurdering av språkkunnskaper før avreise og mulighet til å følge kurs i vertsstatens språk og/eller undervisningsspråket, dersom det er et annet,
- språkstøtte og språkråd i vertsstaten.

6. **Støtte til planlegging**

Om nødvendig bør deltakerne få tilstrekkelig støtte til planlegging. Dette kan omfatte informasjon og hjelp i forbindelse med reiseplaner, forsikring, oppholds- eller arbeidstillatelser, trygd, overføring av statsstipendier og lån fra hjemstaten til vertsstaten, innkvartering og andre praktiske spørsmål, herunder sikkerhetsspørsmål i forbindelse med oppholdet, alt etter behov.

7. **Veiledning**

Vertsorganisasjonen (utdanningsinstitusjon, ungdomsorganisasjon, foretak osv.) bør tilby ordninger som for eksempel veiledning for å bistå deltakerne og hjelpe dem med å bli godt integrert i vertsmiljøet, og den bør fungere som et kontaktpunkt for løpende støtte.

8. **Godkjenning**

Dersom et studie- eller praksisopphold i utlandet er en integrert del av et formelt studie- eller opplæringsprogram, bør dette framgå av læringsplanen, og deltakerne bør få hjelp slik at det blir lettere å få godkjent og attestert oppholdet, ved behov. Senderorganisasjonen bør i læringsplanen påta seg å godkjenne gjennomførte mobilitetsperioder. Når det gjelder andre typer mobilitet, særlig innenfor uformell utdanning eller opplæring, bør det utstedes et passende dokument slik at deltakeren kan dokumentere sin aktive deltaking og sine læringsresultater på en tilfredsstillende og troverdig måte. I den forbindelse bør det oppmuntres til bruk av Europass⁽¹⁾.

9. **Gjenintegrering og vurdering**

Når deltakerne vender tilbake til hjemstaten, særlig etter langvarig mobilitet, bør de få råd om hvordan de skal gjøre bruk av kompetansen og ferdighetene de har opparbeidet seg under oppholdet. Ved behov bør personer som vender tilbake etter langvarig mobilitet, få hjelp til å bli gjenintegrert i hjemstatens sosiale, utdanningsmessige eller faglige miljø. Erfaringene som er gjort, bør vurderes nøye av deltakerne sammen med de ansvarlige organisasjonene for å vurdere om målene i læringsplanen ble nådd.

10. **Forpliktelser og ansvar**

Ansvaret som følger av disse kvalitetskriteriene, bør avtales mellom sender- og vertsorganisasjonene og deltakerne. Det bør helst bekreftes skriftlig slik at alle berørte parter er klar over ansvarsforholdene.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsvedtak nr. 2241/2004/EF av 15. desember 2004 om en enhetlig fellesskapsramme for å skape klarhet i kvalifikasjoner og kompetanse (Europass) (EUT L 390 av 31.12.2004, s. 6).